CYNGOR SIR YNYS MÔN	
PWYLLGOR:	**CYNGOR SIR**
DYDDIAD:	**28 CHWEFROR, 2017**
TEITL YR ADRODDIAD:	**CYNLLUN CYNEFINO A DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG EBRILL 2017 - MAWRTH 2018**
PWRPAS YR ADRODDIAD:	**GOFYN I’R CYNGOR GYMERADWYO CYNLLUN CYNEFINO A DATBLYGU AR GYFER AELODAU ETHOLEDIG**
ADRODDIAD GAN:	**PENNAETH GWASANAETHAU DEMOCRATAIDD**
SWYDDOG ARWEINIOL:	**MIRIAM WILLIAMS, RHEOLWR DATBLYGU ADNODDAU DYNOL**

Ar y cyd ag Awdurdodau Lleol/ Aelodau Etholedig yng Nghymru, mae Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru wedi datblygu Rhaglen Gynefino ar gyfer Aelodau newydd, am y cyfnod ar ôl Mai 2017, ac mae'n cynnwys hyfforddiant gorfodol / arferion gorau. Ar ôl derbyn sylwadau gan Dîm Rheoli / Swyddogion CSYM ac Arweinyddion Grwpiau, mae'r rhaglen hon wedi ei theilwra i sicrhau ei bod yn cynnwys anghenion lleol.

Mae'r rhaglen yn fframwaith amlinellol ar gyfer darparu’r hyfforddiant. Penderfynwyd darparu’r hyfforddiant fesul tipyn a hynny er mwyn osgoi gorlwytho Aelodau Etholedig â nifer fawr o sesiynau hyfforddi a gorymrwymo eu hamser.

Darperir yr hyfforddiant ar sawl ffurf gan gynnwys gweithdai; mentora; e-ddysgu; hyfforddiant un-i-un ac ati. Os oes modd, cynigir cyfleoedd hyfforddi sy’n gyfuniad o wahanol ddulliau dysgu er mwyn gwella'r broses.

Cyn belled ag y bo modd, ceisir cymryd i ystyriaeth ymrwymiadau’r Aelodau Etholedig, gan gynnwys eu cyfrifoldebau gofalu personol / trefniadau cyflogaeth eraill. Felly cynigir cymysgedd o sesiynau yn ystod y dydd a chyda'r nos. Pryd bynnag y bo modd, bydd y sesiynau’n cael eu trefnu ar gyfer dyddiau Iau / Gwener, gan osgoi prynhawn dydd Iau cyntaf pob mis (pan gynhelir sesiynau briffio ar gyfer Aelodau).

Bwriedir i’r rhaglen fod yn un sy’n "esblygu" ac sy’n cymryd i ystyriaeth bod blaenoriaethau yn gallu newid e.e. blaenoriaethau’r Awdurdod / Rhanddeilaid Allanol ac

ati. Bydd hefyd yn cymryd anghenion hyfforddiant personol yr Aelodau eu hunain i ystyriaeth. Ystyrir bod Adolygiadau Datblygiad Personol yr Aelodau yn elfen hanfodol o'r broses ddatblygu, gan sicrhau y nodir anghenion hyfforddiant ychwanegol a bod yr anghenion hynny'n cael sylw parhaus.

Mae'n hanfodol ein bod yn deall anghenion Aelodau fel bod modd eu cefnogi'n well yn eu swyddogaethau trwy ddarparu hyfforddiant datblygu priodol. Trwy fonitro, gwerthuso ac adolygu'r ddarpariaeth yn rheolaidd gellir sicrhau ei bod yn "addas i'r diben" ac o'r ansawdd iawn .

Bydd gan y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd rôl allweddol wrth fonitro cynnydd ar sail reolaidd, gan gynnwys adolygu / diweddaru'r rhaglen yn seiliedig ar anghenion yr Aelodau a'r sefydliad. Yn ogystal, cyflwynir adroddiadau i'r Pwyllgor Safonau, fel y bo'n briodol.

ARGYMHELLIAD:

Mabwysiadu'r Cynllun Hyfforddiant Cynefino amgaeedig fel fframwaith ar gyfer datblygu Aelodau yn dilyn etholiadau'r Cyngor ym mis Mai 2017 a rhoi awdurdod i'r Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd wneud unrhyw addasiadau pellach fel sy'n briodol.

Miriam Williams
Rheolwr Datblygu a Hyfforddiant Adnoddau Dynol
20.2.17

Rhaglen cyflwyno CSYM i gynghorwyr (ar sail model CLILC) dros flwyddyn gan ddangos cyfleoedd i gyfuno hyfforddiant gorfodol yn ôl argaeledd adnoddau.

Bwriedir, lle bosib, cynnal y sesiynau hyfforddiant ar ddydd Iau/Gwener gan osgoi'r p'nawn Iau cynta pob mis oherwydd sesiynau briffio Aelodau.

Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Ymgynefino (Swyddfeydd y Cyngor a threfniadau cefnogaeth Aelodau)	Aelodau Etholedig Newydd	JHJ	Gwybodaeth, mapiau ac ati yn rhan o raglen pob awdurdod. Dylai copïau caled o lawlyfr CLILC i gynghorwyr fod ar gael.	**Wythnos 1** Cychwyn 08/05/2017
Cyflwyno'r cyngor, ei rôl a threfn ei lywodraethu a Rhaglen Waith Strategol	Pob Aelod Etholedig	Prif Weithredwr	I'w llunio gan staff yn lleol.	**Wythnos 1** Cychwyn 08/05/2017
Cyflwyno TGCh a'r offer yn cynnwys ymwybyddiaeth o Gyfryngau cymdeithasol	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Swyddogion TGCh, sesiynau unigol.	Sesiwn a chanllawiau i'w llunio gan staff yn lleol.	**Wythnos 1** Cychwyn 08/05/2017
Cyflwyno'r amryw wasanaethau	Pob Aelod Etholedig	Pob uwch swyddog (2 sesiwn x1 awr)	Dylai gwybodaeth sylfaenol fod yn y pecyn cyflwyno ac ati.	**Wythnos 2** Cychwyn 15/05/2017
Côd Ymddwyn a Moeseg	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Swyddog Monitro. Fideo'r Ombwdsmon a ffyn data.	Mae tri cyfreithiwr yn helpu CLILC i baratoi deunyddiau a diweddaru'r dysgu electronig.	**Wythnos 2** Cychwyn 15/05/2017
Materion cyfansoddiadol megis cymryd rhan mewn cyfarfodydd	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	**Wythnos 2** Cychwyn 15/05/2017
Materion ariannol megis pennu cyllidebau a rheoli'r trysorlys	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Cyfarwyddwr Cyllid a dysgu electronig	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Mae angen dysgu electronig.	**Wythnos 3** Cychwyn 22/05/2017
Trefniadau newydd pwyllgorau cynllunio yn sgîl Deddf Cynllunio	Pwyllgor cynllunio **(M)**	Swyddog Cynllunio	Mae CLILC yn comisiynu deunyddiau i'r wlad gyfan trwy gylch cynghori.	**Wythnos 4** Cychwyn 29/05/2017

DRAFT

Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Materion cynllunio i gynghorwyr nad ydynt yn ymwneud â'r maes hwnnw – protocolau	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Swyddogion Cynllunio/Aelod profiadol	Deunyddiau i'w comisiynu gan gylch cynghori o dan nawdd Llywodraeth Cymru, gyda cymorth Swyddogion Cynllunio	**Wythnos 4** Cychwyn 29/05/2017
Gofynion newydd o ran polisïau, gwasanaethau a'r gyfraith	Pwyllgorau perthnasol	Pennaethiaid Gwasanaethau	Gan staff lleol yn ôl yr angen. Papurau hysbysu gan Lywodraeth Cymru?	Sesiynau briffio yn cychwyn mis Mehefin
Rôl Pwyllgorau Craffu	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd/Swyddogion Craffu	Cwrs Mewnol. Mae CLILC yn llunio'r dysgu electronig ar y cyd â rheolwyr materion craffu.	**Wythnos 5** Cychwyn 05/06/2017
Cadeirio Craffu (rheolaeth pwyllgorau a cyfarfodydd)	Cadeirydd pob pwyllgor craffu	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	**Wythnos 5** Cychwyn 05/06/2017
Archwilio	Pwyllgor Achwilio **(M)**	Swyddogion Cyllid	Cwrs Mewnol	**Wythnos 5** Cychwyn 05/06/2017
Diogelu	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Gweithdy - Cyfarwyddwr Addysg a Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol, yn ogystal â dysgu electronig.	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	**Wythnos 6** Cychwyn 12/06/2017
Rhiantu Corfforaethol	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod. Llawlyfr SSIA i gynghorwyr.	**Wythnos 6** Cychwyn 12/06/2017
Deddf Tai	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Cyfarwyddwr Gwasanaethau Tai.	Mewnol	**Wythnos 9** Cychwyn 03/07/2017

DRAFT

Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru)	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Cyfarwyddwr Statudol Gwasanaethau Cymdeithasol.	Mae modiwl dysgu electronig, gwybodaeth ar gael drwy gwefan Cyngor Gofal ac mae deunyddiau lleol ar gael bellach.	**Wythnos 9** Cychwyn 03/07/2017
Penderfynu er lles cenedlaethau'r dyfodol (Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol)	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Gweithdy – Uwch swyddogion ac aelodau profiadol. Dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru.	**Wythnos 9** Cychwyn 03/07/2017
Rheoli data a Deddf Mynnu Gwybodaeth	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Gweithdy a dysgu electronig.	Mae dau fodiwl ar gael trwy Academi Cymru – Diogelu Data a Rhyddid Gwybodaeth. Sesiynau mewnol hefyd ar gael	**Wythnos 10** Cychwyn 10/07/2017
Cyflwyniad i Cydraddoldeb	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Gweithdy swyddogion cydraddoldeb a dysgu electronig.	Mae dysgu electronig ar gael trwy wefan Academi Cymru ac mae deunyddiau ar gyfer y gweithdy ar gael ym mhob awdurdod.	**Wythnos 11** Cychwyn 17/07/2017
Arwain cymuned a thrin a thrafod achosion	Pob Aelod Etholedig	Pennaeth Gwasanaeth Democrataidd /aelod profiadol uchelradd/e-ddysgu	Mae modiwl am waith cynghorydd yn y ward ar y gweill – bydd ar gael trwy Academi Cymru.	**Medi 2017 ymlaen**
Datblygu Pwyllgor Gwaith newydd	Pwyllgor Gwaith	Hwyluswyr allanol	Deunyddiau hwyluswyr allanol.	**Medi 2017 ymlaen**
Cynghorwyr Newydd, Heriau Newydd	Pob Aelod Etholedig	Pum gweithdy rhanbarthol gan CLILC – yn Llandudno	Ymddygiad cynghorwyr llwyddiannus. Cynghorwyr digidol. Rheoli'r arian. Cwrdd â'r aelodau (Llywodraeth Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru, Cynulliad, CLILC)	**Tachwedd 2017**

DRAFT

Gweithgaredd	Cynulleidfa	Dull	Deunyddiau hyfforddi ar gael/angenrheidiol	Pryd
Adolygiadau Cynlluniau Datblygu (CDP) ac Adroddiadau Blynyddol	Pob Aelod Etholedig	Swyddogion CLILC/Uwch Swyddogion	Cyfuniad o sesiynau hyfforddiant mewnol ac allanol	**Tachwedd 2017**
Sgiliau Cadeirio (rheolaeth cyfarfodydd)	Pob Cadeirydd	Hwyluswyr allanol/e-ddysgu	Dysgu electronig trwy wefan Academi Cymru	**Yr ail chwe mis**
Gwaith Consortia Addysg	Pob Aelod Etholedig **(M)**	Staff Consortia	Manylion i'w cadarnhau	**Yr ail chwe mis**
Penodiadau, apeliadau a medrau cyfweld	Aelodau paneli penodi **(M)**	Pennaeth Proffesiwn Adnoddau Dynol	Cwrs Mewnol	**Cyn cymryd rhan**
Safonau	Pwyllgor safonau **(M)**	Swyddog Monitro	Cwrs Mewnol	**Cyn y cyfarfod cyntaf**
Trwyddedu	Pwyllgor trwyddedu **(M)**	Swyddog Trwyddedu	Cwrs Mewnol	**Cyn y cyfarfod cyntaf**

(M) = Mandadol

Bydd hyfforddiant pellach ar wybodaeth a sgiliau'n cael ei benderfynu o CDP pan fydd anwytho wedi ei gwblhau

LLC – Llywodraeth Cymru
CLILC – Cymdeithas Llywordraeth Leol Cymru
ACG – Academi Cymru Gyfan
SSIA – Asiantaeth Gwella'r Gwasanaethau Cymdeithasol

DRAFT